

Progresjonsplan for Tuften Barnehage

Barnehagens fagområder:

Kommunikasjon, språk og tekst

Kropp, bevegelse, mat og helse

Kunst, kultur og kreativitet

Natur, miljø og teknologi

Antall, rom og form

Etikk, religion og filosofi

Nærmiljø og samfunn

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. En progresjonsplan skal sikre at barna får nye opplevelser og utfordringer å strekke seg mot etter hvert som de vokser og utvikler seg.

Progresjonsplanen er delt inn etter nivå: de yngste, de mellomste og de eldste barna. Vi tenker helhetlig i vår pedagogiske tilnærming og arbeider med fagområdene i en sammenheng gjennom prosjektarbeid, samling, turer, lek og gjennom samtaler. Progresjonsplanen er skrevet med utgangspunkt i rammeplanen og hva den sier om barnehagens innhold, og må også sees i sammenheng med vår årsplan. Dette er et verktøy for hva vi voksne skal jobbe med og ikke et observasjonsskjema for barna

«Barnehagens verdigrunnlag og formål skal gi retning for og prege arbeid med fagområdene, og barnas rett til medvirkning skal ivaretas. Barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag.

Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Barnehagen skal bruke ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med fagområdene. Fagområdene er i stor grad de samme som barn senere møter som fag i skolen».
(Rammeplan for barnehager, 2017, kap. 9)

Kommunikasjon, språk og tekst

De yngste	De mellomste	De eldste
<p>Prosjektarbeid; vi gjør bøkene levende. Et felles prosjekt gir noe å samtale om, og bidrar til felles ordforråd.</p> <p>Vi legger til rette for at måltider, turer, samlingsstunder skal være en sosial arena med høytlesing, fortellinger og samtale.</p> <p>Vi skal hjelpe barna med å kunne sette ord på følelsene sine.</p> <p>Vi lytter til bøker, bruker billed- og pekebøker for å fremme språk og tekst.</p> <p>Barna bli kjent med regler, rim og sanger, musikk, rytme og bevegelser.</p>	<p>Vi bruker prosjektarbeid som arbeidsmetode. Et felles prosjekt gir noe å samtale om, og felles ordforråd.</p> <p>Barna lytter til eventyr, sanger, rim, fortellinger og regler.</p> <p>Barna får hjelp til å sette ord på hva de føler og handlinger.</p> <p>Vi bruker aktivt snakkepakken.</p> <p>I leken bruker vi aktivt begreper som; over, under, foran, bak, på, ved siden av, høyt, lavt, hard, myk.</p> <p>Barn får kjennskap til navnet sitt.</p> <p>Barna møter undring, glede, humor, galskap og kreativitet som gjør at de tør å være spontane.</p> <p>Leke og tøyse med språket.</p>	<p>Prosjektarbeid gir barna noe å samtale om. De får et felles ordforråd gjennom felles erfaringer.</p> <p>Vi legger til rette for høytlesing, fortellinger, samtale og diskusjon i lekestunder, under måltider, turer, og samlingsstunder.</p> <p>Barna setter ord på følelser og opplevelser.</p> <p>Barna får erfaringer med språklige omgangsformer som å hilse på morgenen, vise interesse for hva andre forteller og stille spørsmål.</p> <p>Vi hjelper barna til å bruke språket til å løse konflikter og forhandling.</p> <p>Spille spill og bruke digitale verktøy med barna.</p> <p>Leke og tøyse med språket.</p> <p>Tilgang til variert bokvalg.</p> <p>Barna forteller om sommerminner.</p>
<p>Voksenrollen</p> <p>Vi er engasjerte voksne i barns lek og bruker aktivt språket rundt barna.</p> <p>Vi skal legge til rette for at barna får varierte og positive erfaringer med språk og litteratur.</p> <p>Vi skal reflektere og være bevist på hvordan man bruker språket i hverdagen, og vi skal være gode språklige forbilder.</p> <p>Vi skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn.</p> <p>Vi skal delta aktivt i lek og samspill sammen med barna.</p> <p>Vi benytter ulike språkverktøy tilpasset barnas utviklingsnivå.</p>	<p>For barnehagen vår betyr det</p> <p>Det fysiske miljøet er med på å stimulere barnas nysgjerrighet.</p> <p>Barna skal få oppleve og erfare et variert og rikt språk.</p> <p>De skal få oppleve å bli inkludert i godt samspill og samtaler i all samhandling.</p> <p>Barna skal kunne uttrykke følelser, tanker og meninger. Barna skal bli hørt, og føle de har en dialog med voksne og med barn.</p> <p>Barna skal få delta i samlingsstunder hvor det benyttes konkrete, dramatiseringer, sanger, rim og regler.</p>	

Kropp, bevegelse, mat og helse

De yngste	De mellomste	De eldste
<p>De yngste barnas lek og utforskning er først og fremst kroppslig og vi er bevisst på å skape gode rom for kroppslig lek.</p> <p>Vi gir barna kroppslige utfordringer både ute og inne som fremmer bevissthet om egen kropp.</p> <p>Få erfaringer med bevegelse i ulendt terreng og ulikt underlag til ulike årstider.</p> <p>Legge til rette for mestring i rutinesituasjoner, som for eksempel på- og avkledding og håndvask.</p> <p>Måltider i rolige omgivelser der de ansatte har samtalen med barna i fokus.</p> <p>Vi har grønnsakshage der barna er med oss og lærer om hvor maten kommer fra.</p>	<p>Barna skal bli kjent med kroppen sin og utvikle bevissthet om egne og andres grenser.</p> <p>Få erfaringer med uteliv til ulike årstider. Vi ferdes i ulendt terreng og stimulerer barna til å klatre og balansere.</p> <p>Skape en glede over å være ute i all slags vær.</p> <p>Sanse oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt.</p> <p>Skape positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring. Gi rom for risikofyllt lek-kjenne på utfordringer og egne grenser.</p> <p>Skape gode hygienerutiner.</p> <p>Mer selvstendighet ved toalettbesøk.</p>	<p>Gå lengre turer og bruke nærmiljøet aktivt.</p> <p>Turer og lek i variert terreng med fokus på glede og mestring av fysiske utfordringer.</p> <p>De voksne skal være aktive i leken med barna og sette i gang felles aktiviteter ute.</p> <p>Motivere barna til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.</p> <p>Opplive matglede og måltider som en arena for fellesskap.</p> <p>Fremme gode hygienerutiner.</p> <p>Incestsenteret har en samling i løpet av året med de eldste barna. De vil bevisstgjøre og styrke barn mot seksuelle overgrep, forebygge mulige overgrep og lære barn at de bestemmer over sin kropp.</p> <p>Barna erfarer å finne balanse i kroppen gjennom skrivedans.</p>
<p>Voksenrollen</p> <p>Vi skal være oppmerksomme på barnas utviklingsnivå og tilrettelegge ved å ha prosjekter om ulike temaer knyttet til kropp, bevegelse, mat og helse. Vi skal invitere til og delta i regelleker, rollelek, bevegelseslek og risikofyllt lek både ute og inne. Vi skal utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnas mestring og innsats.</p>	<p>For barna i barnehagen vår betyr dette at</p> <p>Vi skal være ute hver dag og barnas motoriske utvikling skal stå i fokus.</p> <p>Vi skal gjennomføre turer i barnehagens nærmiljø. Vi skal gi barna en god begynnende forståelse for betydningen av gode vaner og et sunt kosthold. Barna skal få erfaring med bevegelse i ulendt og variert terreng.</p>	

Kunst, kultur og kreativitet

De yngste	De mellomste	De eldste
<p>Vi forteller eventyr, leser bøker, dramatiserer og gjør historiene levende med konkrete sammen med barna som inspirasjon til leken. Gjennom kultur og gøy gir vi impulser til leken. Vi legger til rette for sanseopplevelser gjennom ulike instrumenter og musikk. Tilbud om forskjellige formingsaktiviteter for at barna skal få erfaringer med ulike materialer. Stimulere til å ha lyst til utforskning av ulike materialer.</p>	<p>Legge til rette for rollelek, drama og utkledning. Innføring av flere typer formingsmaterialer. Bidra til at barna blir kjent med barnekultur, som sanger, historier, rim og regler. La barna utfordre seg selv, og være mer selvstendig. La barna bruke fantasien, intuisjon og impulsivitet. Erfaringer med å knytte historier og bilder. Uttrykke følelser gjennom sanger, musikk, drama og forming.</p>	<p>Legge grunnlag for tilhørighet, deltagelse og eget skapende arbeid. Vi starter barnehageåret med et felles prosjekt hvor barna får impulser til leken. Barna har tilgang til utkledningstøy og tepper til å skape og leke egne eventyr eller fortellinger. Barna kommer med innspill og deltar i kultur og gøy. Legge til rette for kreativitet og skaperglede. Vi legger til rette for at barna blir kjent med de nasjonalitetene som barnehagen representerer. Barna får skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk med ulike materialer som blyant, maling, papp, stein, leire, sand og gips. Barna blir kjent med forskjellige teknikker og bruk av verktøy. Barna blir kjent med forskjellige instrumenter. Vi synger sanger med flere vers. Barna lytter til ulike musikk sjanger som jazz, country og opera.</p>
<p>Voksenrollen</p> <p>Vi skal legge til rette for ulike erfaringer med kunst og kultur. Vi skal legge til rette for kreativ utfoldelse som fremmer fantasi, kreativ tekning og skaperglede. Vi skal være lydhøre, anerkjenne og imøtekomme barns egen tradisjonskultur og barnekultur.</p>	<p>For barnehagen vår betyr det</p> <p>De skal få uttrykke seg gjennom kunstneriske og kulturelle uttrykksformer. De skal få erfare ulike rytme instrumenter, og lytte til forskjellig type musikk. Delta aktivt i dans og musikk og teater. De skal få oppleve stolthet og glede gjennom mestring.</p>	

Natur, miljø og teknologi

De yngste	De mellomste	De eldste
<p>Gi barna positive erfaringer med natur og stimulere til nysgjerrighet.</p> <p>Vi leker ute i all slags vær og barna blir kjent med ulike væertyper og årstider.</p> <p>Erfare og oppleve ulike planter, dyr og insekter gjennom ulike sanseopplevelser som å ta på, å føle, se, smake og høre.</p> <p>Holdningsskapende arbeid-vi tar være på naturen</p>	<p>Gå på turer og samle naturmateriale som kan studeres nærmere.</p> <p>Undrer oss sammen med barna om ting vi finner på tur og mangfold i naturen.</p> <p>Tar vare på naturen og viser respekt for dyr og insekter.</p> <p>Snakker om spor eller ulike dyrearter i nærmiljøet.</p> <p>Barnehagen har grønnsakshage hvor barna får følge prosessen fra frø, til plante og til innhøsting.</p>	<p>Turer til nye omgivelser gir nye muligheter for lek og utforskning.</p> <p>Følger årstidene ved å ta utgangspunkt i et konkret tre.</p> <p>Benytter natur- og gjenbruksmaterialer til lek og skapende aktivitet.</p> <p>Kunnskap om hva søppel er, og hva dette gjør med naturen. Vi rydder opp etter oss når vi er på tur, og kildesorterer søpla.</p> <p>Er med å lage bål og spikker på tur eller snekrer med sag og hammer.</p> <p>Forskende og lekende tilnærming til realfag med spennende eksperimenter.</p>
<p>Voksenrollen</p> <p>Vi skal gi barna begynnende kunnskap om mennesker, dyr og planters livssyklus.</p> <p>Vi skal benytte oss aktivt av naturen og barnehagens nærmiljø.</p> <p>Vi skal ta i bruk og bli kjent med ulike materialer.</p> <p>Vi skal legge til rette for kunnskap om kildesortering og miljøvern i barnehagen.</p> <p>Vi skal benytte digitale verktøy i vårt arbeid med barna.</p> <p>Da er det viktig at barnehagen har utstyr som fungerer.</p>		<p>For barna i barnehagen vår betyr dette at</p> <p>De skal oppleve glede ved å være ute i all slags vær.</p> <p>De skal bli kjent med ulike insekter og kryp.</p> <p>Vi skal ta i bruk forstørrelsesglass.</p> <p>Vi skal lytte til lyder i naturen.</p> <p>De skal få bruke bøker, og digitale verktøy for å utvikle sine kunnskaper om dyr, dyrelyder og naturen.</p> <p>De skal leke med vann, sand og andre naturmaterialer.</p> <p>De skal bli kjent med de ulike årstidene.</p>

Etikk, religion og filosofi

De yngste	De mellomste	De eldste
<p>Barna skal få anerkjennelse fra voksne og oppleve at de blir tatt på alvor.</p> <p>Veilede barna hvordan de skal være mot hverandre og vise empati.</p> <p>Voksne hjelper barna med å sette ord på følelser og forsterke positive handlinger.</p> <p>Barna blir kjent med hva som er ditt og mitt, samt å begynne å dele på leker.</p> <p>Nærværende voksne som kan være støttende og veiledende i konflikthandteringer.</p> <p>Oppleve grensesetting og bli kjent med hva som er rett og galt.</p> <p>Hjelp barna til å bli kjent med egne grenser i samspill med andre.</p> <p>Barna få erfaringer med ulike tradisjoner gjennom markering av jul og påske og andre høytider som gjenspeiler det mangfoldet som er representert i barnehagen</p>	<p>Barna møter voksne som er til stede, veileder til gode relasjoner og viser respekt for alle.</p> <p>Voksne skal være gode rollemodeller for barna gjennom å være bevisst på ordbruk og kroppsspråk i forhold til hverandre.</p> <p>Oppmuntre barna til å hjelpe og trøste hverandre og veileder de til å løse konflikter.</p> <p>Synliggjør mangfold og fremmer nysgjerrighet og respekt for ulikheter.</p> <p>Undrende tilnærming, hvor vi er spesielt opptatt av barns tanker og spørsmål over hvorfor ting er som de er, både i barnehagen og i verden.</p> <p>Barna få kjennskap til høytider og religiøse fortellinger, i tillegg til jul og påske markerer vi høytider som gjenspeiler det mangfoldet som er representert i barnegruppen.</p> <p>Barna blir kjent med ulike kulturer og tradisjoner.</p>	<p>Vi skal bidra til at barna utvikler toleranse, respekt og interesse for hverandre ved å være aktive voksne som samtaler med barna.</p> <p>Barna møter voksne som er til stede, veileder til gode relasjoner og viser respekt for alle.</p> <p>Barna får kunnskaper om at vi er forskjellige og at det er bra for felleskapet.</p> <p>reflektere over hvem man er og hvordan man vil være.</p> <p>Fokus på problemløsning og selvstendig tenkning.</p> <p>Markering av de ulike religionene og livssyn som gjenspeiler mangfoldet i samfunnet de er en del av.</p> <p>Barnehagen samler inn penger til slottsfjell barnehjem på Sri Lanka. Gjennom dette prosjektet har vi fokus på solidaritet.</p>
<p>Voksenrollen</p> <p>Vi skal møte ulike livssyn og trosretninger med respekt og ydmykhet.</p> <p>Respekt er våre grunnpilarer og vi anerkjenner hverandres følelser og ulikheter.</p> <p>Vi jobber for god psykisk helse.</p> <p>Vi jobber aktivt med konflikthåndtering hvor vi er rollemodeller, veiledere og lyttere for barna.</p> <p>Vi skal skape interesse for samfunnets mangfold og se på mangfold som en ressurs</p>		<p>For barnehagen vår betyr det</p> <p>De skal få kunnskap om hvordan man bør være rundt andre og ta hensyn til hverandre.</p> <p>De skal få hjelp til å sette ord på sine og andres følelser.</p> <p>De skal oppfordres til å trøste hverandre og å vise omsorg.</p> <p>De skal øve på turtakning.</p> <p>De skal undre seg rundt livssynsspørsmål.</p> <p>De skal få erfaring med å markere ulike høytidsdager</p>

Antall, rom og form

De yngste	De mellomste	De eldste
<p>Vi skaper rom som er tilrettelagt for barn kroppslige lek og utforskning av rom forståelse.</p> <p>Vi gir barna kroppslige utfordringer ute og inne i lek, med musikk, bruker minirøris og sang/regler med bevegelser, som fremmer barns bevissthet om egen kropp og romforståelse.</p> <p>Barna lærer å finne sin egen plass i garderoben og ved bordet.</p> <p>De lærer å orientere seg rundt i barnehagen, vite hvor rommene er.</p> <p>Samtaler og erfaringer rundt antall, rom, form og mønster i rutinesituasjoner, samt her og nå.</p> <p>Konstruksjonslek, vi bygger med duplo, magnetformer, bygger med tog bane, og leker i sandkassen.</p> <p>Introduserer puslespill. Bruke kropp og sanger for å utvikle romforståelse.</p>	<p>Bruke kroppen for orientering i grov motorisk lek.</p> <p>Bruke ulike materialer for å bygge, konstruere og utforske.</p> <p>Stimulere barns undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.</p> <p>Utforske og oppdage matematikk i dagliglivet.</p> <p>Gjøre lekende og undersøkende arbeid med sammenligning og sortering.</p> <p>Bruk av matematiske begreper i hverdagen.</p> <p>Konstruksjonslek, spille spill, tegning, perler etter mønster.</p> <p>Bli kjent med geometriske figurerer, tall og bokstaver.</p> <p>Utforske former og mønstre på tur.</p>	<p>Utvikle barnas matematiske kompetanse gjennom både lek, spontane hverdagsaktiviteter og styrte aktiviteter.</p> <p>Gjøre lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling.</p> <p>Bruke bøker, spill musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr som inspirasjon til matematisk tekning.</p> <p>Barna skal få utforske og undre seg på målenheter, størrelser og volum.</p> <p>Kjenne til noen tidsbegreper; i går, i morgen, ista. Kjenne noen navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen av dem.</p> <p>Orienterer oss i nærmiljøet, erfare avstand og lokalisering.</p>
<p>Voksenrollen</p> <p>Vi skal skape et fysisk miljø som inspirerer til utforskning.</p> <p>Vi skal selv være kreative og skapende forbilder for barna. Vi skal tilrettelegge for å sette i gang aktiviteter med matematikk innhold.</p> <p>Vi skal legge til rette for at barna kan utforske, og oppdage matematikk i dagligliv, teknologi, natur, kunst og kultur.</p> <p>Vi skal inspirere barna til logisk matematisk tekning</p>		<p>For barnehagen vår betyr det</p> <p>De skal få være en del av et fysisk miljø som inspirerer til undring og utforskning.</p> <p>De skal møte matematiske begreper i hverdagen.</p> <p>De skal ha tilgang til ulike materialer som inspirerer til matematikk og konstruksjonslek.</p> <p>De skal få oppleve variert konstruksjonslek.</p> <p>De skal få erfare matematikk i hverdagen gjennom lek, eventyr, telling, rim og regler.</p> <p>De skal få erfaringer med tallrekker, geometriske former, farger og mønstre.</p>

Nærmiljø og samfunn

De yngste	De mellomste	De eldste
<p>Møte andre barn og voksne og få en erfaring med å føle gruppetilhørighet og deltakelse i et demokratisk samfunn.</p> <p>Barna skal bli trygge på seg selv, voksne og andre barn i barnehagen.</p> <p>Leken er der barna får erfaringer med demokrati. Lekende samspill er avgjørende for barns mulighet til medvirkning.</p> <p>Opplive å medvirke i egen hverdag.</p> <p>De ansatte skal være lydhøre for barns kroppsspråk ønsker, og lekesignaler.</p> <p>Barna skal bli kjent i og rundt barnehagen.</p> <p>Barna skal få opplevelser i nærmiljøet som gjør at de blir kjent med området de vokser opp i.</p>	<p>Barna skal bli en del av fellesskapet og erfare å måtte ta hensyn til hverandre. Fokus på vennskap, lek, samspill og gode relasjoner mellom barn, og mellom barn og voksne.</p> <p>Barna skal få erfaringer når det gjelder demokratiske avgjørelser, og betydningen av likhet og rettferdighet.</p> <p>Barna skal erfare at vi er likeverdige, uavhengig av kjønn, og deltar i fellesskapet.</p> <p>Gjør oss kjent i nærmiljøet rundt barnehagen.</p>	<p>Barna skal erfare at de har medvirkning og er en del av et demokratisk samfunn. Alle barna skal bli sett og hørt, men skal også erfare at de ikke alltid kan få gjennomslag for det de vil og hva de mener.</p> <p>Jobber med mangfold og ulikheter i barnegruppen.</p> <p>Jobbe for et inkluderende miljø, medvirkning og demokratiske prosesser. Fokus på vennskap, lek, samspill og gode relasjoner mellom barn, og barn og voksne.</p> <p>Bruke turer til at barna får utforske og oppdage nærmiljøet sitt.</p> <p>Barna blir kjent med navn på bygg og områder de forholder seg til.</p> <p>Kjennskap til hvilket land jeg bor i.</p> <p>Få innsikt og erfaringer med trafikkregler.</p> <p>Vi introduserer barna for den samiske kulturen, og markerer samefolkets dag 6. Februar.</p>
<p>Voksenrollen</p> <p>Vi skal sikre demokratisk medvirkning og praksis i barnehagen. Vi skal gi barna kunnskaper og forskjellige levesett, tradisjoner og familieformer. Vi skal bli kjent med hva nærmiljøet har å by på. Utforske og oppdage. Vi skal bidra til at barna lærer å orientere seg og ferdes trygt i nærmiljøet.</p>	<p>For barnehagen vår betyr det</p> <p>Erfaringer og kunnskap om ulike samfunn skal deles og benyttes som utgangspunkt til videre utforskning.</p> <p>De skal gjennom lek, undring og engasjement få uttrykke sin mening.</p> <p>De skal bli kjent med barnehagens nærmiljø.</p> <p>De skal få bli kjent med samfunnet gjennom ulike aktiviteter, eksempelvis markering av 17 mai og samefolkets dag.</p> <p>De skal få kjennskap til barns oppvekst i andre land.</p>	